

Handwritten notes:
Hans Jurek
2
Friedrichshagen
No 25

SMÅ DIALOGER

SKILDNINGAR UR LIFVET

FÖR

UNGDOM

AF

D. G. L.

7

PRIS: 50 PENNI

BJÖRNEBORG.
FILIP WARÉNS TRYCKERI, 1895

IV 61
Bund
Samböcker

SMÅ DIALOGER

SKILDNINGAR ÖFR LIFVET

FÖR

UNGDOM

AF

D. G. L.

DJÖRNEBORG.
FILIP WARENS TRYCKERI 1898

Frivilligt måste du komma.

(Ett hemtrefligt rum. En medelläders kvinna sitter i gungstolen och läser högt från bibeln 145 Ps. 18 v., därefter tillsluter hon boken.)

»Ja det härliga Gudsordet, det stillar förborgad smärta och fröjdar mitt arma hjärta».

(Sonen Karl 20 år gammal kommer högljuddt sjungande in.)

»Nå mamma, nu få vi brådt om att bli färdiga, ty jag har tagit hyra på ett skepp — och efter en vecka segla vi härifrån med full last till Montevideo — o, så lycklig jag är att få slippa ut och se mig om i världen! — Hvad jag så länge har längtat efter, går nu ändteligen i fullbordan!» —

(Modren förs sig.)

»Och det slag, som jag så länge har fruktat, inträffar allför snart för att krossa det arma moders-hjärtat.

(Till Karl.)

Min Karl, du lämnar din moder ensam i sorg och saknad — du vet ej, hvad du gör. — Hvarför vill du bort? Har du det icke bra härhemma? — kanske alltför bra till skada för din själ».

(Karl:) »Här är så trångt och stillastående — och allt så allvarligt och ensidigt — och så är vår krets så sträng. Om jag roar mig med mina kamrater, och vi dricka, så att vi blifva något lifvade, är det på tok och mamma hänger strax hufvudet — om jag dansar i ett gladt lag eller spelar kort om några slantar, då är också det illa. — Nej, uti stora

världen blir jag först riktigt fri, där vill jag kasta mig i glädjens rus och känna, att jag är ung och lefnadsfrisk. Ja, jag vill leka med lifvet, snöbollas med det, boxa med det, om det så behöfs och taga det i famnen som min bästa vän. — Lefve friheten! — Därute lägger ingen band på min frihet, icke engång min egen moder».

(Modren:)

»Mitt barn, du misstager dig på begreppet frihet. Den rätta friheten hör blott Gud till, och den, som går i hans tjänst, på hans vägar och efter hans vilja, är i sanning fri. Den däremot, som lefver under passionernas herravälde, efter köttets lustar och begär, utan någon förening med Gud, han är icke fri, utan en mörkrets träl, en syndens slaf. Från sådan trældom har jag beständigt sökt göra dig loss för att föra dig i den sanna frihetens tjänst, men förgäfves. Aldrig har jag velat lägga band på din frihet, om den hade varit den rätta, men du mitt arma barn, är fjättrad i lustarnas bojar. Om du söker din frihet därute på samma sätt som här hemma, då går du också där på orätt stig och finner icke rätta vägen, förrän du ändrar kurs».

(Karl:)

»Mamma är gammal — ser på allt med andra ögon än vi unga. — Vi måste roa oss, sparka litet ut ibland och om vi falla, resa vi oss ånyo för att göra kraftigare språng».

(Modern:)

»Jag mins en dag från din barndom — vi gingo i skogen på en ojämn stig, min gosse försmådde modershanden, trodde sig kunna bättre springa ensam omkring. I början gick det bra, men plötsligt bar det ikull öfver en trärot mot en skarp sten, så att blodet började flyta från näsa och mun. Mitt lilla barn var då tillräckligt klokt för att inse faran af den skenbara friheten, han kom frivilligt tillbaka till modersfamnen för att där få sina tårar

aftorkade och finna lindring för sin smärta. — När du engång därute i världen gör ett fall så hårdt måhända, att hjärteblodet flyter, var då icke mindre klok, än då du var liten; vänd om och mottag den hjälparende handen, som den gode herden utsträcker emot hvar och en, som af uppriktigt hjärta återvänder och flyr till honom. Frivilligt måste du komma. — Din Gud kallar beständigt, men tvingar dock ingen — därför har din moder aldrig försökt tvinga dig in på rätta vägen, ehuru hennes största begär och böner varit att du frivilligt skulle söka den».

(Karl liksom för sig själf:)

»Ja om jag någonsin skall komma, då måste det ske frivilligt — Gud tvingar ingen».

(Lägger sin hand på modrens axel och lutar sig ned öfver henne, som gömmer ansigtet i sina händer.)

2:dra uppträdet.

(5 år senare. Scenen föregår i en hamnstad vid Spaniens kust. Ett enkelt ungarlarum, på bordet glas och buteljer, omkullatjälpta och kort omkringkastade, allt i oordning. Utanför dörren höres skrik och skrål af bortgående vilda sällars hotelser och skymford. Karl går i häftig sinnesrörelse upp och ned på golvet med ett förstördt utseende, hållande handen på sin blodiga panna.)

(Fru Mild, Karls värdinna träder in.)

«Hvilket oväsen ni för, hr Karlsson med edra brutala gäster! — Sedan ni kommit hit, har friden flytt från mitt hem och vi börja redan blifva illa beryktade i grannskapet».

(Karl förlägen och bestört.)

«Jag är ledsen öfver hvad som händt och hoppas, att det ej skall förnyas. — Mina så kallade vänner, hvilka jag föga känner, började gräl öfver de usla kortlapparna; slutligen användes knytnäfvarna,

och innan jag visste ord af, fick jag blodig panna — ingalunda hade jag väntat sådan utgång!» —

(Fru Mild:)

«I afton har det dock gått för långt och en ändring måste ske. Jag uthyrde åt eder mitt rum på grund af, att ni var min landsman och jag trodde på eder, men jag har dess värre blifvit besviken. Ni är icke den man, jag hade tänkt mig, därför måste ni flytta i morgon. — Hellre måste mitt rum stå outhyrdt och jag lida förlust än hafva en sådan hyresgäst som ni. — Ni är skyldig för 3 månader och jag, en fattig enka med många barn, har gjort för eder, hvad i min förmåga står. Jag väntar, att ni betalar mig hyran senast i morgon bittida»

(Går ut.)

(Karl ensam i häftig sinnesrörelse.)

«Så blef det slut på fröjden i detta land. —

(Hänskrattande.)

»Ja om det kan kallas en fröjd att hafva varit en spelboll i lattsinniga dryckesbröders hand, förlorat livarenda slant i fickan, med en spelskuld, hvilken jag aldrig kan betala. — Spelskuld är hederskuld, säges det — och så min stackars värdinnas penningar, min obetalda hyra strök i kväll — och i hennes ögon, hvad är jag annat än en usel bedragare — skurk. Om någon skulle hafva kallat mig så hemma för 5 år sedan, skulle jag hafva dödat en sådan människa, nu måste jag kalla mig själf för en skurk. Huru jag vämjes öfver mig själf, fall på fall, djupare och djupare ned i afgrunden — svaga usling som jag är, utan vilja och motståndskraft. — Bjuda de mig ett glas af rusgifvet, då dricker jag, tills jag ligger under bordet. Räcka de mig korten eller tärningarna, då spelar jag hvarje penni ur fickan. Kalla de mig till syndens hvirfveldans, då njuter jag, tills besinningen är borta. — Ve, och ve öfver mig stackare! — Fins då ingen räddning? — För sent, för sent, jag har gått för långt, huru blir dock slutet? — Till helvetet går det, jag vet det,

det står ej att ändra — och till på köpet: människors hån och förakt, när allt är förloradt».

(Paus, torkar sin sjuka panna.)

«Men här hjälper inga drömmerier, stunden tarvar handling. Jag är omringad af fiender och faror från alla håll, mina dryckeskanrater lura på mig och kanske bär det till fängelse, om jag icke skyn-dar att komma bort så fort som möjligt. — Jag måste fly denna samma kväll — men hvårt?»

(Skrattar i förtviflan.)

«Utan en slant, klocka och kedja pantsatta, allt förstört, blott ruset kvar, som förslöar tanken och förlamar krafterna».

(Funderar.)

«Ja tigga mig fram till närmaste stad, slippa ombord på ett fartyg och resa långt bort till andra länder, för att glömma allt det föflutna och till nya frestelser och strider».

(Börjar med hast packa in några klädesperserlar i en liten resväska.)

«Det skär mig i hjärtat att bedraga min värdinna på den hyra, hon så nödvändigt behöfver, — hon har alltid varit snäll emot mig och påminner mig ofta om mamma och hennes små barn äro ju som Guds rena änglar. — Jag vill ju icke vara elak, skulle gärna göra rätt i allt, men världslusten och passionerna drifva mig till det yttersta. — O, om jag hade något att betala henne med!

(Söker i sina fickor, drager fram en liten guldmedaljong med modrens porträtt, betraktar det en stund.)

«Moder, moder, jag gör dig sorg och kval; här står den usling, hvilken du en gång kallade ditt eget barn, din älderdomströst och glädje! — Denna din bild gaf du mig dagen, förrän jag reste, bad mig förvara den vid mitt hjärta som en god amulet nyttig i nödens stund. En sådan stund är inne och jag kommer och frågar dig i andanom, hvad jag skall göra».

(Går fram och åter.)

«Ja, jag vill handla i moders ande.

(Tager bilden ur guldramen.)

«Din bild bevarar jag, men guldmedaljongen, som är ett arf och dyrbart minne, måste offras för mina synders skull. När värdinnan finner den i morgon i det tomta rummet, vill hon förstå min mening därmed och se, att det dock fins en gnista af rättskänsla kvar i min förnedrade själ. Genom att sälja guldet kan hon få en liten ersättning för, hvad jag är skyldig».

(Lägger medaljongen på bordet.)

«Och nu tyst och skyndsamt bort, att ingen upptäcke min flykt».

(Tager kappsäcken samt hatten och amyger sig ut.)

3:dje uppträdet.

(5 år senare. En missionsstation i en stad på Kinas kust. Ett enkelt sjukrum. Karl, blek och aftärd ligger i en järnsäng. En missionssyster sitter nära hans säng med sitt handarbete. Efter en stund uppvaknar Karl.)

(Karl:)

«Hvar finns jag? Är det mamma, som sitter där? Är jag hemma?»

(System:)

«Nej, ni är hos goda vänner, bröder och systrar, som taga värd om eder tills ni blir återställd».

(Karl reser sig till hälften. System täcker honom.)

«O, hvilken underbar dröm; så lång, så lång; dröm, eller verklighet, jag vet ej hvad, men nog — jag såg hela mitt förflutna lif i en spegel. Huru fasansfullt och förnedradt var det ej. — Jag såg mig själf, fjättrad i syndens kedjor, fastbunden på ett vilddjurs rygg. Mina händer voro sammanlänkade, mina ögon skumma och mina anletsdrag förvridna. Passionernas grymma dämoner, iklädda ormars och drakars skepnad, misshandlade mig, beto stycken från näsa

och mun, refvo köttet från armar och ben och en liten kameleont i skinande, växlande färger, kallad världslust, satt uppå mitt bröst och gräfde sina klor och sin skarpa gadd in i lefver och lungor för att nå hjärtat och stanna dess slag och det upphörde att slå, och det blef mörkt. — Evighetens förfärliga natt — o, hur fasligt — hur rysansvärdt! —

(Suckar och stönar.)

«Och en röst ljud: »Sådan har du varit, och se hvad du hade kunnat vara». Och jag såg i en annan spegel mig själf, skön och högre med lugn panna, klara ögon och läpparne leende af lycka och frid. Jag utsträckte mina kraftiga, ungdomsfriska armar och strödde manna på vägen och tusen små bröder och systrar plockade det upp med leende, lyckliga anleten, tackande och välsignande mig, och hulda ljufva änglar omgäfvö mig och ledde mina fjät allt närmare ljuset. Och jag hörde en ärkeängels röst: «hvilket lif väljer du för framtiden, det förra eller det senare? Frivilligt måste du komma; Gud tvingar ingen». — Och jag ropade: «till ljuset, till ljuset, från natten till dagen, från döden till lifvet — Gud hjälpe mig därtill för Jesu skull». — Och allt blef tyst och stilla och jag sof som ett barn en välsignad, välgörande sömn, tills jag vaknade stärkt och sund som en nyfödd människa. Det gamla har förflutit, allt har blifvit nytt. Gud ske lof och tack!»

(System visande tecken på glädje och rörelse.)

«Herren är stor, och underliga äro hans vägar. Han söker efter det borttappade faret, tills han återfinnet det. Eder ande är väl frisk, min broder, men kroppen behöfver hvila för att komma till krafter.

Nu får ni förhålla eder helt stilla och snart skall ni med Guds hjälp blifva så återställd, att ni kan börja ett nytt och verksamt lif i Herren».

(Karl:)

«Säg mig, min syster, huru länge har jag varit sjuk och huru har jag kommit hit?»

(Systemen:)

«För 6 veckor sedan, då vi gjorde vår vanliga rond i stadens uslaste kvarter, funno vi eder halfdöd liggande på gatan, utplundrad och kläderna i trasor. Vi sågo i eder en olycklig kristen broder från Europa. Vi buro eder till vår station och vårdade eder. I flera veckor har ni varit angripen af häftig feber och edert tillstånd var förtvifladt. Doktorn förklarar sjukdomen för en elakartad tyfusfeber.»

(Karl:)

Syster, lefver min moder ännu eller har hon gått hem? Jag längtar att vara, där hon är.

(Systemen:)

Huru gärna jag än ville, kan jag ej besvara eder fråga. Ni får själf erfara det, när ni blir frisk. En liten bild funno vi i er bröstficka och förmoda, att den föreställer eder moder. — Kanske ni skulle önska hafva den hos eder?»

(Karl griper och betraktar den stilla — gömmer den vid sitt bröst och säger mildt:)

«Nu vill jag sofva som barn i moders famnen och snart blifva frisk.»

4:de uppträdet.

(I barndomsrummet, detsamma som för 10 år sedan. Modern, gammal, med hvitt hår och glasögon, sysselsatt med att duka middagsbordet, för två personer. I det hon ordnar tallrikar, knifvar, gafflar etc., säger hon för sig själf.)

(Modern:)

«I dag är det hans födelsedag och bordet måste prydas med blommor och grönt, liksom då han var liten. Han alskade ju alltid blommor. Min Karl, min son, hvar färdas du på denna din dag? Tio långa långsamma år hafva förflutit, sedan du for och blott några få sparsamma underrättelser under hela tiden.»

(Suckar djupt.)

«Din gamla moder har lärt sig tålmod under de många åren och väntar och tänker på dig med samma kärlek i dag som för tio år tillbaka. Platsen i mitt hjärta och vid min sida står öppen för dig och bjuder dig välkommen, när helst du vänder hem. Under de många åren har jag icke underlåtit en enda dag att duka för dig och i andanom har jag haft dig vid min högra sida, delat mitt dagliga bröd med dig och gifvit dig bästa parten af mitt mål. I mina böner har jag dagligen varit förenad med dig och Gud har underbart fört mig genom de tunga åren. — Sorgen har väl lagt sitt snötäcke på min hjassa, tårarna beslöjat min syn och saknaden grävt sina fåror på min panna; men hjärtat är detsamma. Där växa samma kärlekens rosor som förr och hoppet att återförenas med mitt barn, antingen här eller däruppe, lefver beständigt och gifver dagligen de slappa krafterna nya vingar.»

(Sjunger:)

„Hvarför sucka, hvarför klaga,
Om ej allt är dig i lag?
Nåd, förlåtelse och aga
Höfves barnen hvarje dag.
Var blott stilla
Under Herrens kärlekslag.“

(I det samma bultar det på dörren. Hon ser ut genom fönstret och säger:)

«En af mina skyddslingar, väl? — De veta ju, att Karls portion alltid tillfaller dem, därför hoppas de alla att komma först — men i dag är det dock lite för tidigt, emedan jag ännu icke själf har ätit.»

(Bultar åter.)

«Ja vänta nu gubbe lille, jag kommer, jag kommer.»

(Skyndar att öppna. Karl stiger in, enkelt och snyggt klädd. Ansigtet blekt och tårnt af sjukdom och lidande, men med ett förädladt uttryck i sina ögon, kastar sig för modrens fötter.)

(Karl:)

«Gud ske tack, att min moder lefver!»

(Omfattar hennes knän och gråter högljudd. Modern öfvervåldigad af lycka och rörelse slår armarna om hans hals och trycker honom till sitt hjärta.)

(Modern:)

«Mitt barn, mitt barn! Gud vare i evighet lofvad för denna saliga stund».

(Karl med tårkväfd röst:)

«Vill min moder förlåta mina synders mängd, såsom min Gud har förlåtit dem för Jesu skull?»

(Modern:)

«Stunden är nu äntligen kommen, då du blef mig gifven på nytt och såsom Sarah i sin ålderdom fröjdades öfver Isaks födelse, så gläds min själ öfver min sons pånyttfödelse i Herren». —

(Gråter stilla, lutad öfver den knäböjde sonen. Efter en stund reser hon honom upp och förer honom vid handen bort till bordet.)

(Modern:)

«Din fest är det i dag, min son — just på din födelsedag blef du mig återgifven. Vålsignadt vare Herrens namn! Under alla de år du varit borta, har platsen vid min sida varit dukad, väntande på att du skulle intaga den, den stund du vände åter tillbaka till gamla hemmet. Hvarje dag har jag läst min bordsbön i andanom förenad med dig, och din orörda portion har dagligen mättat någon behöfvande fattig eller sjuk. — Såsom min enda glädje var att lindra någon lidande broders eller systers nöd, var mitt hopp och min tro, att vår Gud i sin nåd ej heller ville glömma dig, sitt arma barn».

(Karl:)

«Frivilligt gick jag bort till mörkret, stappade och föll, sårade mig, så hjärteblodet flöt — frivilligt kommer jag åter tillbaka till den goda herden. Låtom oss i dag fira min rätta och första födelsedag till ett nytt och verksamt lif i Herren! Låt mörkret hölja min förtids natt, nu börjar min dag i ljuset».

(Modern:)

Amen, amen, hvad vi så med tårar, skola vi uppskåra med fröjdesång och det skall varda glädje i himmelen öfver hvarje syndare, som omvänder sig.

Halleluja!

Lille lame Tom.

Bearb. efter engelskan.

(Ett fattigt och tarfligt rum. Tom ligger på sin säng nära fönstret. Han suckar och vänder sig af och an.)

(Tom.)

«Min rygg värker, mitt hufvud, ja min hela kropp — blott mina lama ben äro stilla och utan känsla. — En isande rysning går genom mina lemmar; huh! — Här är kallt och kusligt och icke en solstråle på hela dagen. När Gud låter sin sol skina och de varma strålarna leka på min kind, då är det liksom en ängel smäkte mig och hviskade ljusliga ord i mitt öra, och mitt hjärta uppvärms af Guds härlighet och nåd. — Han låter ju sin sol uppgå öfver rättfärdiga och orättfärdiga, öfver friska och lama.»

(Paus.)

«Om jag blott hade lite varm mjölk, det skulle göra mig godt, men fostermor stannar så länge borta i dag, hon lofvade dock att komma strax på eftermiddagen för att gifva mig, hvad jag behöfver. — Hon har väl så mycket arbete, att hon rent af har glömt lame Tom.»

(Vänder sig mot en liten krukväxt i fönstret, betraktande den.)

«Ack så torr! Fostermor har också glömt att gifva dig dricka. Du vackra lilla blomman, som har spridd

så mycken glädje omkring dig och gifvit mig så mången härlig lärdom. Dina älskliga gröna blad äro fullskrifna af Guds stora under. Nu är du sjuklik som jag, bladen hänga slappa och du håller på att dö. — Hade jag friska ben, då skulle du få vatten, förrän jag själf fick mjölk, men nu få vi undervisa hvarandra i tålmod. Lida, bida, förvänta på hjälpen från vår Fader i himlen! —

(Sjunger sakta.)

Ned från himlen höga, där små änglar bo,
Ser Guds Faders öga ned på barnets ro.
Han hör barnens böner troget natt och dag
Säge jordens söner: „Kärlek är min lag“
Ger med Faders händer åt dem dagligt bröd,
Hvart jag än mig vänder, är han ock mitt stöd.

(Faller smånigom i en blid sömn. Efter en liten stund inträder en grof arbetskvinnas, barnets fostermoder.)

(Fostermodern.)

«Ja detta lif är fullt af släp och möda från morgon till kväll, huru måste jag icke tråla att förtjäna de usla slantarna för lifsuppehållet; skura, tvätta och byka, och sedan när jag kommer hem — icke en minuts ro att hvila de trötta lemmarna — och till på köpet det där arma kräket att sköta om, det var minsann också en klenod att få i arf från en döende moder. — Om han helst hade varit en frisk och stark pojke, som kunde hjälpa mig med mitt arbete och förtjäna själf penningar; men denna börda förljufvar icke mina dagar.»

(Ser på honom.)

«Han är dock väl icke död af brist och köld? — nej han sofver bara. — Jag skall väl gifva honom lite varm mjölk, som han kan dricka, när han vaknar. Hans blomman har jag också rent förglömt att vattna.»

(Går ut, kommer tillbaka med en skål varm mjölk och ett stycke bröd, hvilket hon sätter på bordet. Vattnar blomman. Tom vaknar, ser den ångande mjölken på bordet bredvid sig.)

(Tom:)

«Tack min himmelske Fader! — Du tänker på oss, när vi sofva. — Jag känner mig åter starkt efter hvilat och får mjölk och bröd och hvad jag behöver»

(Vänder sig mot blomman:)

»Och min blomma likaså — tack fostermor för all möda».

(Dricker i långa drag.)

»O, huru godt det gör mig, det värmer mig rakt in i hjärtat! — Fostermor! Gud är oändligt barmhärtig mot mig, o, att jag kunde älska honom, som jag ville!

(Fostermotern afsides.)

»Arme token, han talar dårskap, han har lika lite att vara tacksam för som jag, usla tråddjur».

(Vänder sig mot Tom.)

»Tom, nu måste jag åter bort till min skurning och du får roa dig ensam på bästa sättet. Kanske grannen tittar in till dig».

(Går ut.)

(Tom betraktar sin blomma, dricker och äter. Efter en stund höres någon komma bullrande in — det är hans vän, Jack.)

(Jack:)

«Hurra! hurra! jag har fått en ny koffert. I morgon reser jag bort och har nu kommit att säga dig adjö.»

(Tom bestört, reser sig till hälften.)

«Jack hvad säger du för ledsamheter. — Reser du ifrån mig?»

(Jack sättande sig på sängkanten, torkar svetten från sin panna.)

(Jack:)

«Ja men jag har en vacker gåfva åt dig min gosse».

(Tager från sin ficka någonting inveckladt i en bit brunt papper, gifver det åt Tom.)

«En blank ny shilling åt dig Tom, men du skall icke använda den, förrän du behöver någonting mycket nödvändigt.»

(Tom:)

»O, Jack! du är snäll — men jag önskar någonting nu och det är mycket, mycket nödvändigt».

(Jack:)

«Hvad är det Tom?»

(Tom:)

«Jag behöver en bibel.»

(Jack:)

«En bibel, aldrig! hvem har någonsin hört, att en fattig gosse skulle använda detta för en bibel, då jag fått knoga i veckor och månader för att få ihop det i silfver.»

(Tom:)

«Blif ej ledsen Jack. Du reser nu bort och jag kommer att bli ännu mera ensam än förut och o, jag önskar så att ha en bibel! Snälla Jack köp en — nu — i afton, förrän bokhandeln stänges. Fostermor skulle aldrig göra det, hon skulle använda penningarne till brännvin, om jag gåfve dem i hennes händer.»

(Jack:)

«Hvad skulle du göra med en bibel Tom? Endast lärde förstå sådana saker».

(Tom:)

«Kanhända Jack, men jag längtar efter en; ty jag måste få veta, om de där människorna i missionshuset, dit du och jag ibland brukade gå, då jag ännu var frisk, talade sanning om Jesus. Låt det bli din afskedsskänk Jack, och du kommer att göra mig så lycklig».

(Jack:)

«Nå väl Tom! jag vill gå, men jag förstår mig ej på att köpa biblar.»

(Tom:)

«Fishers har sådana för en shilling, jag såg dem i fönstret, när jag brukade gå förbi där. — Skynda Jack, innan boklådan stänges!»

(Jack går ovilligt ut — efter en stund kommer han tillbaka med en bibel.)

(Jack:)

«Fishers säger, att jag icke hade kunnat gifva dig en bättre vän, Tom och att penningarna ej skulle kunnat användas på ett bättre sätt och sade han: »Den kan för gossen blifva värd ett tusen pund. Det synes som i den boken vore någonting, som vi båda borde få reda på.»

(Tom: tryckande boken af glädje till sitt bröst.)

«Jag vet Jack. Nu är jag så lycklig. O, huru snällt af dig att spara den där shillingen!»

(Jack:)

«Och nu farväl Tom, jag måste skynda hem, innan det blir mörkt. Lef väl tills vi återses!»

(Tom:)

«Farväl Jack och Gud välsigna dig för bibeln, du gifvit mig!»

(Jack går bort.)

2:dra uppträdet.

(En månad senare. Tom ensam. På bordet bredvid sängen ligger papper, penna och bläck.)

(Tom:)

«O, huru jag tackar min afidna moder, att hon lärde mig läsa och skriva, nu kan jag förstå, hvad bibeln talar till mig. Under denna månad jag har läst i den, har jag lärt, huru Guds vilja är, att vi skola älska honom öfver allt och våra medmänniskor som

oss själfva. Vi kunna alla arbeta för Herren, alla tjäna som redskap att utföra hans goda verk, ingen är för stor, ingen för liten, icke engång lille lame Tom. Min Fader, jag tackar dig, att jag får arbeta i din tjänst. Sedan jag har begynt detta dyra arbete, känner jag mig som nyfödd, min glädje och lycka är så stor, att jag glömmet bort mina lidanden och minnes icke min värkande rygg och mina lama ben, jag uppfylles blott af en enda tanke: att draga mina stackars medmänniskor till vår Gud och Frälsare.»

(Bläddrar i bibeln och nedskrifver ett bibelspråk på ett stycke papper.)

«Om någon tjänar mig, han följ mig och hvarest jag är, där skall ock min tjänare vara.»

(Läser hvad han skrifvit, viker pappret ihop och skrifver utanskriften: „till den förbigående — var god och läs!“ Därefter kastar han det ut genom fönstret ned på den bullrande gatan.)

(Tom:)

«Mätte dessa orden frälsa en fattig själ från förtappelsens väg.»

(Skrifver igen:)

«Så älskade Gud världen, att han utgaf sin ende son, att hvar och en, som tror på honom, icke skall förgås utan hafva evigt lif.»

(Hopviker det, skrifver utanskriften och kastar det ut.)

«Mätte Gud leda detta glada budskap till ett hungrande hjärta.»

(Skrifver åter:)

«Ve dem, som stå upp bittida om morgonen för att jaga efter starka drycker och som dröja i aftonskymningen upphettade af vin, men icke se på Herrens verk. Es. 5. 11.»

(Hopviker det och kastar det ut.)

(I det samma träder en välklädd herreman in i rummet. Då han får öga på Tom, säger han vänligt:)

(H r S m i t t e:)

«Jaså du är den gossen, som kastar ut bibelspråk genom fönstret?»

(Tom:)

«Ja, har Ni hört, om någon fått tag i dem?»

(Hr S:)

«Många min gosse, många. Kan du tro, om jag säger dig, att jag fann ett i går afton och Gud välsignade min själ genom det.

(Tom blygt:)

«Jag tror att Guds ord förmår göra allting.»

(Hr S:)

«Jag har kommit för att tacka dig.»

(Tom:)

«Icke mig, min herre; jag endast skrifver, men Gud välsignar.»

(Hr S:)

«Och är du lycklig i ditt arbete för Kristus?»

(Tom:)

«Jag skulle icke kunna vara lyckligare, jag tycker värken i min rygg betyder ingenting, ty jag skall bli så glad, när jag får se honom och får säga honom, att så snart jag lärt känna honom gjorde jag allt, hvad jag kunde, för att tjäna honom. — Jag förmodar, ni har många tillfällen att få tjäna honom?»

(Hr S:)

«Ack ja min vän, men jag har försummat dem — med Guds hjälp vill jag begynna på nytt. Hemma på landet har jag en sjuk gosse, han är döende. Jag måste för angelägna affärers skull resa till staden. När jag gick till honom för att kyssa honom och säga adjö, sade han till mig: Fader, jag önskar, att jag gjort någonting, för Jesus; jag kan icke uthärda den tanken att nödgas möta honom tomhändt. Dessa ord ljödo i mina öron hela den dagen och den följande ända till aftonen, då jag gick på gatan och ditt papper föll på min hatt. Jag öppnade det och läste: Jag måste verka dens verk, som har sändt mig, medan dagen varar, natten kommer, då ingen kan verka. Joh. 9. 4. Det kom som från himmelen. — Den natten kunde jag ej soffa,

innan jag kunde sjunga: O, det renande blodet har tvagit mig! Ara ära till Guds lam! Jag har bekant mig vara en kristen i 22 års tid, min gosse, och när jag gjorde förfrågningar och fick veta, hvem det var, som nedkastade bibelspräken på gatan och hvarföre det gjordes, kände jag mig skamsen och förödmjukad, därför beslöt jag att fara hem och arbeta för samma mästare, som du tjänar så troget.»

(Tom: med stor glädje:)

«Det är för mycket min herre, Gud vare lofvad för hans stora nåd!»

(Hr S:)

«Berätta mig, huru du fick papper att börja ditt arbete, min gosse?»

(Tom:)

«Det var icke svårt, jag hade ett samtal med fostermor och sade henne, att jag var villig att afstå hälften af den mjölk hon nästan dagligen ger mig, om hon ville köpa papper i stället. Doktorn säger, att jag ej kan lefva länge, några få månaders köld kan göra slut på mig och några droppar mjölk är ej mycket att gifva min älskade Frälsare. Äro icke de människor lyckliga, som hafva mycket att gifva honom?»

(Hr S:)

«Ack barn, du är mycket lyckligare i detta usla hem genom att tjäna Jesus, än tusende, som bekänna sig tillhöra honom och som hafva tid, talanger och penningar, men som göra lite eller intet för honom.»

(Tom:)

«Vet herrn de känna honom icke; känna honom är att älska honom och älska är att göra. Det är icke kärlek med mindre.»

(Hr S:)

«Du har rätt Tom, men nu måste vi tala om dig själf. Jag måste börja med att göra ditt lif gladare. Huru skulle du tycka om att sluta dina dagar i ett hem för krymplingar, där du skulle bli

omsorgsfullt vårdad, och där du skulle få se trån och blommor och höra fåglarna sjunga? Jag vill föra dig till ett sådant hem icke långt från min bostad, om du har lust Tom?»

(Tom: allvarligt blickande på honom.)

«Jag tackar eder, jag har hört om dessa hem förut, men där kunde jag ju icke fortsätta detta arbete att draga själar till Herren. Nej jag skulle föredra att stanna kvar i detta rum, tills Jesus kommer och hämtar mig. — Det är tillräcklig glädje för en sådan gosse som jag att hafva en boning däruppe med Jesus i evighet».

(Hr S.:

«Nå väl, då vill jag sörja för, att du får ordentlig mat och papper så mycket du behöfver, så länge du lefver. Jag vill lämna dig i en bibelkvinns vård. — Vill du, min gosse, bedja för min arma själ i dina ensamma stunder? — Jag behöfver dina förböner».

(Tom:

«Ja, jag vill tacka Gud, att han sändt eder hit för att uppmuntra mig i mitt arbete och bedja honom, att emedan ni icke arbetat nog för Herren i de flydda dagarne, intet må blifva ogjort i de kommande, att ni må gå raka vägen till de andra rika herrarne och säga dem, att de icke känna sin Frälsare, om de ej arbeta för honom. — Jag tackar eder min herre för pappret och den goda mat, jag skall få, medan jag lefver. Kanhända jag nu får lefva litet längre för att skrifva bibelspråk åt Herren Jesus. Mätte Gud välsigna eder!»

(Hr S.:

«Amen, amen. — Tack min gosse, det har varit en evighetsstund för mitt hjärta att hafva lärt känna dig. Men nu måste jag lämna dig för att så fort som möjligt skaffa dig en bibelkvinna, som gör det varmt och treffligt för dig i denna fattiga boning».

(Räcker honom handen.)

«Farväl mitt barn, Gud vare med dig, snart ser du mig åter».

(Går ut.)

Epilog.

Lille lame Tom fins icke mer, han har gått hem till sin rätta boning i himmelen. Hans lifsgärning här nere var kort, men välsignelsesrik. Från den stund han fick klart för sig till hvilken mission Herren hade kallat honom, hängaf han sig af allt hjärta åt sitt arbete, älskade det och var i det trogen, tills Herren tog honom bort. De kosteliga pärlor han samlade ur lifvets ord och strödde ut bland människorna, funno väg till mångt hjärta och blefvo till oskattbart värde för evigheten — välsignelsen däraf räcker enligt Herrens löfte till tusende led. Toms välgörare, den rike hr. Smith, som också blef dragen till Herren genom det utkastade bibelspråket, började från den stunden ett nytt lif. Han lät bygga ett missionshus nära sitt herresäte på landet, förkunnade ordet och drog många själar bort från syndens villor till lifvets eviga källa. Hans son gaf sig helt åt Herren och verkade som missionär under många år i Centralafrika. Tom hade testamenterat åt honom sin dyraste skatt bibeln och denna följde honom troget till hednavärlden, där visade han den slitna boken med de många anteckningar och böner, som voro skrifna på marginalen åt mången infödd kristen samt berättade om den ofärdige Tom och hans bibelspråk. Ett löst blad, som följde med bibeln innebar hans sista önskan: «Mätte denna heliga bok blifva en lika kär vän för någon annan, som den varit för mig». —

Se hvad ett helt uppgifvit, ensamt själfuppofterande lif kan uträtta. Om en döende gosse under lidanden och armod med glädje försakade litet mjölk, som ändå svalkade hans brännande läppar och till stor del närde hans svaga kropp, för visso är det möjligt för oss att göra mera. Skola vi då icke, små och stora, försöka likna Tom och verka med de gåfvor vi hafva fått af Herren. Låtom oss begynna

i våra hem, bland våra syskon, bland vänner och främmade. Aldrig glömma vår höga mission, att vi, som äro den himmelska konungens söner och döttrar, skola arbeta för honom och sprida ljus och kärlek, hvarhelst vi gå, dragande själar från mörker till ljuset. Intet arbete är för stort, intet för litet, när kärleken dikterar det. —

Ej att tjänas, nej att tjäna, Jesus, du kom lit en gång: Bar vår svaghet, vara bördor Och allt främlingskapets tvång.	Låt din kärlek tända kärlek Och se'n vidmakthålla den! Lär mig älska, som du älskar, Där jag intet får igen.
--	---

Lär mig tjäna godt min nästa
På hvad sätt, din Ande lär
Och besinna, att din kärlek
Grunden för min frälsning är.

Fästningsfånge.

(En ung man skyndar framåt på gatan, stannar plötsligt, då han kommit utanför staden, och andas djupt.)

«Är det sant, att jag äntligen är fri? Var det fängelseportarna, som gnisslande vände sina gångjärn för att gifva friheten åt en usel fånge, som i dagar och nätter, månader och år har vridit sig i ångest och kval på sitt hårda läger och längtat och tränat efter denna frigörelsens stund. O, hvad kan väl jämföras med friheten! Allt i naturen besjunger dess lof; från masken, som krälar i sanden, till lärkan, som svingar sig högt öfver äng och skog och drillar sin jublande lofsång. — O, hur härligt, hur underbart — aldrig har naturen förut förekommit mig så skön — bröstet vidgar sig och den friska luften gifver förnyadt lif åt de förlamade krafterna. Tusen röster inom och utom mig sjunga sitt tack åt Herren. Ja i sanning! Gud har skapat människan till frihet lik sig själf, allfrihetens Gud».

(Sätter sig på en trästubble, ser upp mot himmelen med tankfull blick.)

«Du glada lärka, hade jag vingar som du och kunde flyga rakt in i Guds blåa himmel, då vore jag först riktigt fri».

(Förer handen till pannan och suckar djupt.)

Men tanken på människorna — hur svårt det skall blifva att sammanträffa med dem, lägger åter en centnertung boja omkring mitt hjärta och beröfvar mig all min frihetsfröjd. —

Brännmärkt med kainsmärket på min panna, vill jag möta deras föraktliga blickar och hänfulla anmärk-

ningar. Den kalla, hårda, obarmhertiga världen vill aldrig i den felande se en vilsekommen broder.

«Huru skall jag kunna visa mig i hemtrakten, bära mina forne kamraters hån och kanske se, hur själfva barnen peka finger åt mig? Ja, hur skall jag uthärda det? — Men hvart skall jag väl taga vägen? I hela världen fins ingen, som bryr sig om mig, endast gamla mormor, hon vill ännu kännas vid mig. Hon har skrivit ett nästan oläsligt bref till mig, där hon säger, att hennes hydda står öppen för mig, till dess jag kan få något bestämdt för framtiden. — Hon längtar efter mig, skriver hon — tänk, efter mig — fästningsfången! — Ja, så har mormor heller aldrig varit lik andra människor; hon har samma sinnelag som den vänliga fängelsepredikanten, han som aldrig tröttnade att komma igen gång på gång till den trotsige, förhårdade fången och talade så kärleksfullt och broderligt, aldeles som hade icke den djupa klyftan funnits mellan Guds tjänaren och den eländiga brottslingen». —

(Går åter ett stycke vidare, stannar änyo.)

«Åh, hur skön världen är! — I hagen blommar hvit-sippor och gullvifvor — björkarna stå där i sin ljusgröna vårskrud, solen lyser så klar och fåglarna sjunga, liksom ingen nöd och sorg finnes i denna syndens värld. Men därborta skymta de höga fängelsemurarna, en påminnelse om, hvad som varit, under de mörka, kvalfulla år, som försvunnit sedan den dag, då jag inför Guds och människors dom stod anklagad som mördare. — Jag vet ju knappast, hur det gick till — inte var det min afsikt att döda; men jag kunde icke tåla kamratens hån och gyckel, det vilda lynnet brusade upp och knifven kom ur slidan. — Ja, egentligen var det brukspatronen, som från början var skulden till alltsammans. De där penningarna, som blifvit stulna från kontoret — ja till den synden var jag då lika oskyldig som ett nyfött barn — men patronen hade i alla fall fått misstankar på mig, «tat-

tarpojken, det utskummet», såsom han kallade mig och så fick jag inte längre arbeta vid bruket. När så kamraterna kallade mig «tjuften» och frågade när jag skulle resa till Amerika på brukspatronens penningar, ja då kunde jag inte längre styra mig och då skedde det. — Men alltsedan har jag närt ett bittert hat till den man, som genom sina ogrundade misstankar varit begynnelsen till mitt fördärf. — Och nu, skall jag väl kunna återse denna hårda man? skall jag väl kunna möta de forna kamraterna utan att låta det gamla sinnet brusa upp på nytt? — Hur har jag icke därborta i fängelsecellen fått blicka in i mitt eget hjärtas mörka afgrund och fått se, att den egentliga skulden till min olycka dock låg hos mig själf. — Hur har jag inte fått höra, åter och åter från prästens läppar: «Förlåten, så skall eder varda förlåtet!» — Men hur skall det gå nu, om jag mötes af de hänfulla blickarna och glåporden — ja nu kanske de skulle kalla mig «mördar Jan». —

(Han torkar kallsvetten från sin panna och ryser.)

«Det är som mörka moln dragit öfver solen och värfågningen förbleknat».

(Fattar åter mod.)

«Men jag har ju beslutat, att med Guds hjälp blifva en annan människa. — Jag vill visa dem där i hembygden, att äfven tattarpojken kan något bättre än slåss och föra röfvarelif. — Inte rår jag ju för det sydlandska blodet, som flyter i mina ådror, inte rår jag för, att min far tillhört detta afskydda kringvandrande folk och jag som litet barn blifvit kvarlämnadt där på trakten. Kunna då inte bruna tattarbänder lyftas till hederligt arbete och glödande mörka ögon afspegla tro och redlighet?»

(Går vidare.)

(Scenen förändras till Smedbritas stuga det är sen kväll. Den gamla sitter vid spiseleiden och läser i sin nötta bibel. Dörren öppnas sakta, och en yngling stiger öfver tröskeln. En darrning genombätvar den gamla kvinnans hopkrumpna gestalt, hon reser sig långsamt och tager ett steg mot dörren. I nästa ögonblick ligger ynglingen på knä framför henne.)

(Mormor.)

«Jan är det du?»

(Lägger sin hand på hans nedböjda hufvud. Jan med häfvande röst.)

«Ja mormor, det är jag, kännens I vid mig?»

(Mormor.)

«Ja så sant, som Herren kämtes vid den största syndare, som vänder sig till honom.»

(Jan.)

«Tack, tack mormor! Jag har nu ingen i vida världen att hålla mig till utom mormor.» —

(Mormor.)

«Säg icke det mitt barn, himlarnas herre och hans legioner änglar erbjuda dig hjälp och vägledning igenom lifvet, det beror blott på dig, om du vill taga emot det med ett troende, ångrande hjärta.»

(Jan.)

«Ja mormor, jag vill, jag vill — måtte den allsmäktige Guden hjälpa mig, att jag icke åter må falla och jag vill städse högt lofva hans heliga namn.»

(Mormor.)

«Mitt barn, därtill säge Gud sitt, Amen.» —

2:dra uppträdet.

(Afton i Mormors stuga. Mormor och Jan sitta vid ett bord. Framför dem brinner en liten lampa. Jan ser mörk och nedstämt ut och håller handen för ögonen. Mormor stiekar på en nästan färdig strumpa, ser allt emellanåt öfver de tjocka horn glasögonen på Jan, besinnar sig slutligen och säger:)

(Mormor.)

«Jan vill du gå i morgon till byn och lämna åt moster de strumpor, hvilka jag ämnar färdiggöra i kväll, med hälsningar från gamla mormor. Kanske moster kan hjälpa dig till något arbete?» —

(Jan.)

«Ack mormor, hon är väl lika så afvog sinnad emot mig som alla andra. — Hvert jag än går, möta mig desamma stulna blickarne, det samma förlägna uttrycket, den samma tystnaden, till dess jag vänder ryggen till, då höres åter ett hviskande, smygande och tasslande, som vore jag omgifven af tusen gif-

tiga ormar. — Mina gamla kamrater, bruksarbetarne kännas icke vid mig och själfva brukspatronen, hurudan är han? — Han kom ridande förbi mig på vägen idag. Då han såg mig, hotade han åt mig med ridpiskan med de orden: «Är du här igen, ditt utskum». — O — hur det kokade inom mig, när jag hörde dessa ord!» —

(Mormor lägger sin hand på hans hufvud och smeker hans kind med ömhet.)

«Jan, mitt barn, tag allt ifrån Herren; han, som låter stormen gå öfver vårt hufvud, låter solen åter skina däruppå. Straffet för ditt illdåd hvilar ännu öfver dig, tills Herren nåderikt lyfter det från din axel. Bär det som en man inför Guds öga och bönfäll honom, att de pröfningar, som han låter komma öfver dig genom sina redskap, människorna, blott må verka fridstankar i ditt bröst, kärleksverk i din vandel. Vänd din blick bort från den rasande hopen, lyft den upp mot Guds rena himmel, låt den stanna där i bön så länge, tills den fylles med förbarmande kärlek och sänk den då först åter ned på dina förföljare och du skall lära besegra dem och ditt eget hjärta. — När föraktet, och hänet sår dig, tänk då på Davids ord: Låten honom vara att han må småda fritt; ty Herren har så budit honom. Törhända ser Herren till min nöd och lönar mig med godt för hvad jag lider idag.»

(Jan.)

«Mormor, hvart står det skrifvet, att jag själf får läsa och lära Guds underbara uppfostran?»

(Mormor.)

«I andra Samuelsboken 16. 11 står det skrifvet. Läs själf mitt barn.»

(Gifver honom bibeln. Jan läser stilla och andaktsfullt.)

3:dje uppträdet.

(Natt — en plats nära vid brukspatronens villa. Denna har fattat eld och skenet därpå upplyser platsen. Man hör sprutorna arbeta, tjänarne springa omkring och söka rädda något af sina egna tillhörigheter, hvar och en tänker blott på sig själf, då ljuder ropet:)

«Patron brinner inne i tornrummet, där han sofver efter sitt glada dryckeslag».

(Patronens unga dotter bäres halft afsvimmad ned bland hopen i nattdräkt och med utslaget hår. Hon vrider händerna och bönfaller de kringstående att rädda hennes far från det brinnande tornrummet. Tjock rök tränger därifrån.)

«Omöjligt, omöjligt».

(Ljuda från allas läppar. — Jan afsides, knytande händerna krampaktigt.)

«Ar icke detta Guds hämnd öfver den hårdhjärtade herremannen? Ser jag icke tydligt Guds finger? — och likväl. — «Förlåten, så varder eder förlåtet!» (Hållande handen på hjärtat utbryter han.)

«Hvad är det för en röst: «Rädda bonom, rädda honom, du kan det».

(Trotsen lägger sig åter omkring munnen, han knyter händerna och hviskar:)

Nej, nej.

(Hans röst blir åter vek.)

«Om I icke förlåten människorna deras öfverträdelser, så skall eder Fader icke heller förlåta edra öfverträdelser. — Hvad, ingen förlåtelse? Och det är ju den himmelska Fadrens förlåtande barnhärtighet, som jag allra mest behöfver — jag mördaren, missgärningsmannen».

(Med högtidlig betoning i rösten:)

«Älsken edra ovänner, välsignen dem, som förbanna eder, gören väl mot dem, som hata eder och bedjen för dem, som försmäda och förfölja eder, på det att I skolen vara eder Faders barn, som är i himmelen».

(En ljusning går öfver hans anletsdrag, han lyfter handen mot himmelen med de orden:)

«Tack, min Gud för din röst jag lyder ditt bud!

(Med ett spring står han midt i skaran ropande högt:)

«Res upp stegen mot balkongen under tornfönstret — gif hit en yxa och ett rep».

(Han rusar upp för stegen, ropar ned:)

«Tag vård om min gamla mormor, om jag dör». —

(Från mun till mun höres:)

«Jan, Jan, hur tappert, hur stort! Så vig som en katt klänger han sig öfver barrieren, nu är han på balkongen».

(Man hörer yxbugg, man ropar:)

«Fönsteröppningen till tornrummet är nu fri. Jan ses icke mer».

(Andlös spänning, röster åter:)

«Där är han åter, se, hur han släpar med sig en till utseendet liflös gestalt, insvept i ett sängtäck. Se, hur han fäster repet säkert, hur han uppbyder hela sin styrka för att lyfta den tunga bördan. — Nu firas den ned till marken — hurra, hurra! — Se den djärfve Jan, nu svänger han sig ut på balkongen!»

(Ett väldigt brak höres i det samma. Man ropar:)

«Tornets tak störtade ned och tog Jan räddaren med sig».

(En arbetare kommer springande in.)

«Brukspatron lefver, han bragtes snart åter till medvetande, är ej svårt skadad, endast några obetydliga brännsår». —

(Scenen förändras till mormors stuga. Jan ligger med slutna ögon utsträckt på en fattig bädd. Mormor sitter bredvid, vaggande fram och tillbaka i sin sorg, betraktar honom och säger:)

«Äck hur orörliga äro de kära dragen, hans kläder förbrända, hans händer och ansigte svärtade af rök och det mörka håret klubbadt af blod. — Jag såg, hur den brinnande bjälken slungade dig ned från balkongen, jag fann dig bland spillror och brinnande vrak och jag släpade dig bort in i parken bland de krossade hvitsipporna. Matts kom med till min hjälp och vi buro dig tillsammans hit».

„Så stilla och tyst du hvilat nu här
Ej oroas mer ditt hjärta.
På pannan du fridens stämpel bär,
Som sofde du bort all smärta.“

(Stryker med handen öfver hans panna, han öppnar plötsligt ögonen.)

(M o r m o r.)

«Jan lefver du? Gud vare tack och lof!»

(Jan med svag röst.)

«Mormor!»

(Somnar åter. Efter en liten stund öppnas dörren och brukspatronens unga dotter träder in följd af läkaren. Hon synes mycket orolig för Jans befinnande, men lugnas, då hon erfar, att han lefver. Medan doktorn undersöker den sjuke, vänder dottern sig till mormor.)

«Goda mor Brita, min fader hälsar eder genom mig. Att Jan räddat hans lif, har rört honom på samma gång det förödmjukat honom djupt och han fattar Guds vink därmed. — Han inser nu all sin orättvisa mot Jan och är medveten om, att han gifvit första anledning till hans fall och olycka; därför vänder han sig i ödmjukhet till Jan, beder honom glömma alla onda minnen och däremot mottaga vår tacksamhet och vänskap. När Jan med Guds hjälp blir återställd, skall framtiden vedergälla honom allt hvad han lidit. En fördelaktig anställning vid bruket med en god aflöning skall säkerställa hans och gamla mormors framtid och Guds och människors välsignelse må hvila öfver Jans adla dåd.»

(Doktorn vänder sig till mormor.)

«Skadorna äro svåra, men icke dödliga. Genom god vård, hvilken jag skall gifva honom, skall han utan allt tvifvel snart blifva återställd. Var lugn och vid godt mod!»

(Båda aflägsna sig. Mormor står vid Jans bädd, och tryckande bibeln till sitt hjärta säger hon högtidligt.)

«Herren löser fångar. Herren öppnar de blindas ögon. Herren upprättar de nedböjda. Herren bevarar främlingar, faderlösa och enkor. Herren är konung evinnerligen. Halleluja». Ps. 146. —

